

ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД міста КИЄВА

01051, м. Київ, вул. Болбочана Петра 8, корпус 1

РІШЕННЯ ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

30 вересня 2020 року

м. Київ

№ 640/4482/20

Окружний адміністративний суд міста Києва у складі головуєчого судді Балась Т.П. при секретарі судового засідання Кузьмич М.Б., за участі представників сторін згідно з протоколом судового засідання, розглянувши у відкритому судовому засіданні за правилами загального позовного провадження адміністративну справу:

за позовом Фонду державного майна України

до Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради

треті особи Регіональне відділення Фонду державного майна України по м. Києву

Громадська організація "Андріївсько-Пейзажна ініціатива"

про визнання протиправним та скасування припису

ВСТАНОВИВ:

До Окружного адміністративного суду міста Києва звернувся Фонд державного майна України (далі ФДМУ, позивач) з позовом до Департаменту охорони культурної спадщини Виконавчого органу Київської міської ради (далі Департамент, відповідач), у якому позивач просить суд:

- визнати протиправним та скасувати припис Департаменту охорони культурної спадщини Виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 27.01.2020 № 144/П (далі Припис).

На обґрунтування позовних вимог позивач зазначає, що фактично будівля «Гостинний двір», за адресою: м. Київ, Конtrakтова площа, 4 належить державі в особі Фонду, але на даний час об'єкт досі не повернуто з оренди і перебуває на балансі ТОВ «Спеціальне науково-реставраційне проектне будівельно-виробниче підприємство «Укрреставрація». На думку позивача, ТОВ «Спеціальне науково-реставраційне проектне будівельно-виробниче підприємство «Укрреставрація» повинно нести повну відповідальність за збереження будівлі «Гостинний двір».

Окрім цього, позивач вказує, що відповідачем не було додержано процедуру перевірки, як того вимагає законодавство, з огляду на що припис є незаконним та має бути скасований.

Ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва від 11.03.2020 відкрито спрощене позовне провадження у справі № 640/4482/20 та призначено справу до судового розгляду.

Ухвалою суду від 13.04.2020 задоволено клопотання представників сторін та призначено справу до розгляду в порядку загального позовного провадження із проведенням підготовчого судового засідання 27.05.2020.

Ухвалою Окружного адміністративного суду міста Києва від 27.05.2020 залучено до участі у справі у якості третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмету

спору на стороні позивача, Регіональне відділення Фонду державного майна України по місту Києву та у якості третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача, Громадську організацію «Андріївсько-Пейзажна ініціатива».

31 березня 2020 року від відповідача до суду надійшов відзив на позов, в якому Департамент виклав свої заперечення проти позовних вимог. Відповідач зазначає, що право власності на будівлю Гостинного двору зареєстровано за державою в особі Фонду державного майна України, а відтак саме на позивача покладений обов'язок укласти охоронний договір з Департаментом та подати на розгляд науково-проектну документацію на проведення невідкладних протиаварійних та реставраційно-відновлюваних робіт на вказаному об'єкті культурної спадщини. Покликаючись на судову практику, відповідач вважає хибним твердження позивача щодо порушення Департаментом норм Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». У відзиві відповідач зазначає, що приймаючи оскаржуваний припис, Департамент фактично не здійснював заходів державного контролю, Департамент діяв на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, не порушуючи законодавство, здійснюючи заходи для забезпечення збереження пам'ятки, у зв'язку з чим відповідно, вважає припис № 144/П від 27.01.2020 правомірним.

Представник Громадської організації «Андріївсько-Пейзажна ініціатива» у своїх поясненнях від 30.06.2020 та у судовому засіданні підтримав позицію Департаменту охорони культурної спадщини Виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), обґрунтовуючи це необхідністю вжиття заходів для забезпечення збереження пам'ятки та просив суд відмовити у задоволенні позову.

05.08.2020 від третьої особи Регіонального відділення Фонду державного майна України по місту Києву подано пояснення по суті позову, в яких третя особа підтримує позицію позивача, вважає, що відповідачем не було додержано процедуру перевірки, а тому припис підлягає скасуванню. Окрім того вказує, що балансоутримувачем об'єкта є ПАТ «СНРПБВП «Укрреставрація», яке відповідно повинно нести повну відповідальність за збереження майна.

На виконання вимог ухвали суду про витребування доказів від 27.05.2020, Департаментом з питань реєстрації надано копії реєстраційної справи № 1750401780000 щодо державної реєстрації права власності на будівлю «Гостинний двір» за суб'єктом: Держава в особі Фонду державного майна України.

У судовому засіданні 30.09.2020 було проголошено вступну та резолютивну частину рішення.

Заслухавши учасників справи, розглянувши подані документи і матеріали, з'ясувавши фактичні обставини, на яких ґрунтується позов, оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, судом встановлено наступне.

Будівля «Гостинний двір» (літ. «А»), загальною площею 12751,8 кв.м., що розташована за адресою: м. Київ, площа Конtrakтова, 4 (далі будівля, об'єкт) згідно з витягом з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності знаходиться у державній власності.

Відповідно до рішення про державну реєстрацію прав та їх обтяжень від 25.01.2019 № 45211789 власником Будівлі «Гостинний двір» є: Держава в особі Фонду державного майна України з 21.01.2019 (а.с. 109-110, том 2).

Будівля «Гостинний двір», що розташовується за адресою: Конtrakтова площа, 4, є пам'яткою архітектури та містобудування місцевого значення, охоронний № 947-Кв. Пам'ятку внесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України згідно з наказом Міністерства культури України від 15.10.2014 № 869.

Будівля розташовується у Центральному історичному ареалі міста Києва (рішення Київської міської ради від 28.03.2002 № 307/1804), на території археологічної та архітектурної охоронних зон (рішення виконкому Київської міської Ради народних депутатів від 16.07.1979 № 920 і розпорядження Київської міської державної адміністрації від 17.05.2002 № 9791 охоронної (буферної) зони II категорії пам'ятки архітектури

Державного історико-архітектурного заповідника «Стародавній Київ» (постанова Ради Міністрів УРСР від 18.06.1987 № 183), пам'ятки археології місцевого значення - «Дерев'яний водогін замощення вулиць ХУП-ХУІІІ ст.», пам'ятки археології місцевого значення - «Культурний шар Подолу ІХ-ХУІІІ ст.» (рішення виконавчого комітету Київської міськради народних депутатів від 17.11.1987 № 1112), пам'ятки ландшафту та історії місцевого значення - «Історичний ландшафт Київських гір і долини р. Дніпра» (наказ Міністерства культури і туризму від 03.01.2010 № 58/0/0/16-10), комплексу Контрактової площі - пам'ятки містобудування місцевого значення (наказ Міністерства культури України від 21.12.2012 № 1566) - охороняється законодавством України у сфері охорони культурної спадщини.

31.01.2020 на адресу Фонду державного майна України від Департаменту охорони культурної спадщини Виконавчого органу Київської міської ради надійшов припис № 144/П від 27.01.2020, у якому відповідач, з метою захисту та збереження пам'ятки, вимагає в десятиденний строк з дня отримання цього припису укласти з Департаментом охоронний договір на будівлю Гостинного двору за адресою: Контрактова площа, 4 та у двадцятиденний строк з дня отримання цього припису надати до Департаменту на розгляд, у встановленому порядку, науково-проектну документацію на проведення невідкладних протиаварійних та реставраційно-відновлюваних робіт на вказаному об'єкті культурної спадщини.

Не погоджуючись із винесеним приписом, вважаючи його неправомірним, позивач звернувся до суду із адміністративним позовом про його оскарження.

Надаючи правову оцінку спірним відносинам, що виникли між сторонами, суд виходить з наступного.

Правові, організаційні, соціальні та економічні відносини у сфері охорони культурної спадщини з метою її збереження, використання об'єктів культурної спадщини у суспільному житті, захисту традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь регулюються Законом України "Про охорону культурної спадщини" від 08.06.2000 № 1805-III (далі Закон № 1805). Охорона об'єктів культурної спадщини є одним із пріоритетних завдань органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 1 Закону України "Про охорону культурної спадщини", об'єкт культурної спадщини - визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти (об'єкти підводної культурної та археологічної спадщини), інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність; охорона культурної спадщини - система правових, організаційних, фінансових, матеріально-технічних, містобудівних, інформаційних та інших заходів з обліку (виявлення, наукове вивчення, класифікація, державна реєстрація), запобігання руйнуванню або заподіяння шкоди, забезпечення захисту, збереження, утримання, відповідного використання, консервації, реставрації, ремонту, реабілітації, пристосування та музеєфікації об'єктів культурної спадщини; охорона культурної спадщини - система правових, організаційних, фінансових, матеріально-технічних, містобудівних, інформаційних та інших заходів з обліку (виявлення, наукове вивчення, класифікація, державна реєстрація), запобігання руйнуванню або заподіяння шкоди, забезпечення захисту, збереження, утримання, відповідного використання, консервації, реставрації, ремонту, реабілітації, пристосування та музеєфікації об'єктів культурної спадщини.

Згідно із частиною першою статті 23 Закону України "Про охорону культурної спадщини", усі власники пам'яток, щойно виявлених об'єктів культурної спадщини чи їх частин або уповноважені ними органи (особи) незалежно від форм власності на ці об'єкти зобов'язані укласти з відповідним органом охорони культурної спадщини охоронний договір.

Порядок укладання охоронних договорів та їхні типові форми затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Відсутність охоронного договору не звільняє особу від обов'язків, що випливають із цього Закону (ч. 4 ст. 23 Закону № 1805).

Пунктом 2 Порядку укладення охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2001 р. N 1768, власник пам'ятки чи її частини або уповноважений ним орган (особа) зобов'язаний не пізніше ніж через один місяць з моменту отримання пам'ятки чи її частини у власність або у користування укласти охоронний договір з відповідним органом охорони культурної спадщини.

При цьому, охоронний договір встановлює режим використання пам'ятки культурної спадщини чи її частини, у тому числі території, на якій вона розташована (п. 1 Порядку №1768).

Статтею 6 Закону України "Про охорону культурної спадщини" визначено повноваження органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів охорони культурної спадщини обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій.

Відповідно до пункту 1 Положення про Департамент охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), затвердженого розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 07 березня 2018 року № 381 (далі - Положення), Департамент охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) є структурним підрозділом виконавчого органу Київради (КМДА), підпорядковується голові Київської міської державної адміністрації, підзвітне та підконтрольне Київській міській раді, а з питань виконання функцій державної виконавчої влади - центральному органу виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини.

Відповідно до пунктів 4.1, 5.16, 5.21, 5.34 Положення Департамент відповідно до покладених на нього завдань:

- забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони культурної спадщини міста Києва;

- забезпечує захист об'єктів культурної спадщини від загрози знищення, руйнування або пошкодження;

- видає розпорядження та приписи щодо охорони пам'яток місцевого значення, припинення робіт на пам'ятках, їх територіях і в зонах охорони, якщо ці роботи проводяться за відсутності затверджених або погоджених з відповідним органом охорони культурної спадщини програм та проєктів, передбачених Законом України «Про охорону культурної спадщини»;

- укладає охоронні договори на об'єкти культурної спадщини та здійснює контроль за їх виконанням у встановленому порядку.

Статтею 30 Закону України "Про охорону культурної спадщини" № 1805-III передбачено, що приписи органів охорони культурної спадщини є обов'язковими для виконання всіма юридичними та фізичними особами.

Органи охорони культурної спадщини зобов'язані заборонити будь-яку діяльність юридичних або фізичних осіб, що створює загрозу пам'ятці або порушує законодавство, державні стандарти, норми і правила у сфері охорони культурної спадщини.

Позивач одним із аргументів на підтвердження позиції щодо неправомірності припису вказує на недотримання відповідачем процедури проведення перевірки відповідно до вимог Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Суд відхиляє вищенаведені доводи позивача щодо застосування до правовідносин Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з огляду на таке.

Відповідно до преамбули Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» цей Закон визначає правові та організаційні

посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю).

Статтею 1 цього ж Закону визначено, що державний нагляд (контроль) - діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування (далі - органи державного нагляду (контролю)) в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища.

Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» дія цього Закону поширюється на відносини, пов'язані зі здійсненням державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Таким чином, Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» слід застосовувати до правовідносин, що виникають у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарської діяльності вимог законодавства у відповідній сфері; предметом регулювання цього закону є повноваження органів державного нагляду (контролю) та їх посадових осіб, межі та порядок реалізації цих повноважень.

Разом з тим, відповідно до преамбули Закону України «Про охорону культурної спадщини» цей Закон регулює правові, організаційні, соціальні та економічні відносини у сфері охорони культурної спадщини з метою її збереження, використання об'єктів культурної спадщини у суспільному житті, захисту традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь.

Відтак, під час здійснення охорони культурної спадщини уповноважені органи державної влади керуються у своїй діяльності приписами спеціального закону, а саме - Закону України «Про охорону культурної спадщини», зокрема, якщо предметом охоронних заходів є забезпечення збереження характерних властивостей об'єкта культурної спадщини.

Таким чином, суд вважає обґрунтованою позицію відповідача, що під час огляду пам'ятки архітектури відповідачем виконувалися повноваження щодо дотримання законодавства про охорону культурної спадщини та вимог щодо захисту, збереження, утримання, використання пам'ятки, здійснювався огляд пам'ятки архітектури та перевірка належного утримання та використання пам'ятки архітектури, а не проводилась перевірка господарської діяльності позивача, тим більше, що Фонд державного майна України не є суб'єктом господарювання.

Такий висновок узгоджується з правовою позицією, викладеною, зокрема, у постановках Верховного Суду від 25 січня 2019 року у справі № 823/1154/18, від 13 березня 2019 року у справі № 826/11708/17, від 21 серпня 2019 року у справі № 826/12524/18, від 16.03.2020 у справі № 826/6522/15.

Стосовно аргументів позивача, що саме ТОВ «Спеціальне науково-реставраційне проектне будівельно-виробниче підприємство «Укрреставрація» повинно нести повну відповідальність за збереження Будівлі «Гостинний двір», оскільки об'єкт перебуває на балансі цього підприємства, як майно яке не увійшло до статутного капіталу підприємства та на даний час досі не повернуто державі з оренди, суд зазначає наступне.

Постановою Верховного Суду від 08.05.2018 залишено без змін постанову Київського апеляційного господарського суду від 28.02.2018 у справі № 910/6357/16, якою апеляційну скаргу заступника прокурора міста Києва на рішення Господарського суду міста Києва від 29.09.2016 задоволено, зокрема, розірвано договір оренди № 149 від 18.03.1994 в частині будівлі - пам'ятки архітектури «Гостинний двір» загальною площею 9433 кв.м., а також зобов'язано ПАТ «Спеціальне науково-реставраційне проектне будівельно-виробниче підприємство «Укрреставрація» повернути державне нерухоме майно - будівлю пам'ятку

архітектури «Гостинний двір» загальною площею 9433 кв.м. Регіональному відділенню Фонду по м. Києву.

Позивач стверджував, що договір оренди було розірвано саме через невиконання орендарем робіт, необхідних для збереження будівлі «Гостинного двору» (під час судового розгляду сторонами не заперечувався цей факт), а відтак саме орендарем ПАТ «Спеціальне науково-реставраційне проектне будівельно-виробниче підприємство «Укрреставрація» порушено ч. 1, 3 ст. 24 та ч. 1 ст. 23 Закону України «Про охорону культурної спадщини», а не Фондом державного майна України, як зазначено в Приписі.

Судом в процесі судового розгляду з'ясовувались питання виконання судового рішення у господарській справі № 910/6357/16 та повернення об'єкту Будівлі «Гостинний двір» з незаконного використання орендарем в державну власність. Оскільки позивач повідомив суду, що відділом примусового виконання рішень Управління державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у м. Києві здійснювались заходи щодо примусового повернення об'єкта оренди з користування в рамках наказу Господарського суду м. Києва № 910/6357/16 від 19.04.2018, 04 грудня 2018 року державним виконавцем до Подільського управління Головного управління Національної поліції України у м. Києві направлено повідомлення про вчинення кримінального правопорушення згідно ст. 328 Кримінального кодексу України. 22 грудня 2018 року відповідні відомості внесені до ЄРДР за № 12018100070004856 щодо невиконання боржником рішення суду по поверненню будівлі «Гостинний двір». 18.09.2019 керуючись вимогами п. 11 ч. 1 ст. 29 Закону України «Про виконавче провадження», державним виконавцем було винесено постанову про закінчення виконавчого провадження.

Водночас, під час дослідження доказів судом звернено увагу на лист Генеральної прокуратури України від 20.12.2019 № 05/1/2-10191-18 на адресу Прем'єр-міністра України, за змістом якого необхідно вирішити питання про вжиття необхідних заходів Фондом державного майна України та Міністерством юстиції України до фактичного повернення об'єкта в користування держави та належного його утримання.

Одночасно з цим, в матеріалах справи містяться докази щодо вчинення дій, спрямованих на передачу будівлі «Гостинний двір» у власність територіальної громади міста Києва, зокрема листи від 22.04.2020 № 10-24-7948, від 22.06.2020 № 10-24-12235, від 09.07.2020 № 10-24-13526 (а.с. 146-150, том II). Відповідно до змісту вказаних листів позивач зазначає, що не повернення балансоутримувачем будівлі не можуть спричиняти неможливість реалізації власником – державою в особі Фонду державного майна України своїх повноважень та прав, визначених законодавством.

Судом встановлено, що згідно із заявою про державну реєстрацію права власності № 32278262 від 21.01.2019 за державою в особі Фонду державного майна України зареєстровано право власності на об'єкт нерухомого майна – Будівлю «Гостинний двір» («літ. А»), загальною площею 12 751,8 кв.м. (рішення про державну реєстрацію прав та їх обтяжень від 25.01.2019 № 45211789, що підтверджується витягом з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, Реєстру прав власності на нерухоме майно.

Відповідно до Закону України «Про Фонд державного майна України» від 09.12.2011 № 4107-VI, Фонд державного майна України є центральним органом виконавчої влади із спеціальним статусом, що реалізує державну політику у сфері приватизації, оренди, використання та відчуження державного майна, управління об'єктами державної власності, у тому числі корпоративними правами держави щодо об'єктів державної власності, що належать до сфери його управління, а також у сфері державного регулювання оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності.

Законом України «Про управління об'єктами державної власності» від 21.09.2006 № 185-V визначено, що управління об'єктами державної власності - здійснення Кабінетом Міністрів України та уповноваженими ним органами, іншими суб'єктами, визначеними цим Законом, повноважень щодо реалізації прав держави як власника таких об'єктів, пов'язаних з володінням, користуванням і розпоряджанням ними, у межах, визначених законодавством України, з метою задоволення державних та суспільних потреб.

Статтею 7 Закону України «Про управління об'єктами державної власності»

майна:

- а) виступає відповідно до законодавства орендодавцем державного майна;
- б) розробляє методичні засади визначення орендної плати відповідно до ринкової вартості майна;
- в) здійснює контроль за використанням майна, переданого в оренду, виконанням договорів оренди державного майна;
- г) приймає рішення про передачу до статутного капіталу господарських організацій об'єктів державної власності;
- г) забезпечує в межах повноважень функціонування єдиної державної інформаційної системи обліку, зберігання та оцінки майна, що реалізується за рішенням органів виконавчої влади;
- д) здійснює в межах, визначених законодавством, формування і ведення Єдиного реєстру об'єктів державної власності;
- е) виступає розпорядником Єдиного реєстру об'єктів державної власності;
- є) забезпечує передачу нерухомого майна творчим спілкам та релігійним конфесіям у порядку, встановленому законодавством;
- з) за пропозицією уповноважених органів управління приймає рішення про подальше використання державного майна, яке не увійшло до статутних капіталів господарських організацій, але перебуває на їх балансі;
- и) дає дозвіл (погодження) на відчуження державного майна у випадках, встановлених законодавством;
- і) дає дозвіл на здійснення застави майна державних підприємств, що перебувають у його управлінні;
- ї) здійснює відповідно до законодавства право розпорядження майном, що перебуває на балансі громадських організацій колишнього СРСР, яке має статус державного;
- й) погоджує (приймає) рішення про передачу об'єктів державної власності в комунальну власність, до сфери управління інших уповноважених органів управління або Національній академії наук України, галузевим академіям наук;
- к) виступає у встановлених законодавством випадках організатором продажу нерухомого майна державних унітарних підприємств.

Суд виходить із того, що регулювання відносин власності закріплено в Конституції України, яка визначила коло об'єктів і суб'єктів права власності (статті 13, 41, 142, 143), рівність усіх суб'єктів права власності (стаття 13), гарантії права власності й обов'язки власників (статті 13, 41) та встановила, що правовий режим власності має визначатися виключно законами України (пункт 7 частини першої статті 92).

Таким чином, суд дійшов висновку, що на момент винесення Припису юридичну відповідальність за належне утримання та збереження будівлі-пам'ятки архітектури «Гостинний двір» з моменту державної реєстрації несе виключно власник – держава в особі Фонду державного майна України.

Судом також було встановлено, що аналогічні за змістом приписи виносились свого часу й на адресу ПАТ «Спеціальне науково-реставраційне проектно-будівельно-виробниче підприємство «Укрреставрація» (до визнання судовим рішенням договору оренди розірваним), а також Регіонального відділення ФДМУ по місту Києву. Правомірність винесення таких приписів Департаментом культури виконавчого органу Київської міської ради встановлена постановою Окружного адміністративного суду міста Києва від 30.06.2015 у справі № 826/8023/15 та постановою від 25.05.2017 у справі № 826/23672/15.

Разом з тим, враховуючи фактичні обставини справи, на переконання суду, починаючи з 21.01.2019 немає юридичних підстав для покладення обов'язку щодо укладення охоронного договору, надання на розгляд, у встановленому порядку, науково-проектну документацію на проведення невідкладних протиаварійних та реставраційно-відновлюваних робіт на об'єкті культурної спадщини, на інших осіб, окрім власника цього майна.

Посилання позивача та третьої особи 2 на допущення порушень при складанні акту візуального обстеження, а також на той факт, що представника ФДМУ, як власника об'єкту не було запрошено під час проведення обстеження будівлі «Гостинний двір», на переконання суду, не впливає на необхідність виконання вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини». Неодноразово судами у рішеннях, які набрали законної сили, було встановлено, що будівля «Гостинний двір» перебуває у незадовільному стані та потребує проведення невідкладних протиаварійних та реставраційно-відновлювальних робіт. Відповідно до висновку судової будівельно-технічної експертизи, складеного Київським інститутом науково-дослідних експертиз, якому було надано оцінку при вирішенні справи № 910/6357/16 щодо розірвання договору оренди, технічний стан (ступінь фізичного зношення) об'єкту нерухомого майна – будівлі «Гостинний двір» загалом відноситься до «3» категорії технічного стану – не придатний до нормальної експлуатації.

В частині четвертій статті 78 Кодексу адміністративного судочинства України зазначено, що обставини, встановлені рішенням суду у господарській, цивільній, адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при розгляді іншої справи, у яких беруть участь ті самі особи або особа, стосовно якої встановлено ці обставини, якщо інше не встановлено законом.

У постанові Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 08.05.2018 у справі № 910/6357/16 підтверджено, що обставини пошкодження та руйнування (дефекти) об'єктів будівлі "Гостинний двір", непридатного до нормальної експлуатації стану орендованого з описом недоліків стану кожної із частин орендованого майна були встановлені апеляційним судом з посиланням на висновок експерта, складеного за результатами призначеної судом та проведеної під час апеляційного провадження судової будівельно-технічної експертизи.

Акт огляду об'єкта культурної спадщини від 18 листопада 2019 року та припис від 27 січня 2020 року № 144/П підписано начальником відділу моніторингу зон охорони Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) М. Коханій.

Жодних документів, які б спростовували доводи, викладені у акті огляду від 18.11.2019 та зафіксовані фотофіксацією до акту огляду, позивачем не надано.

Суд бере до уваги, що Законом України № 165-V (165-16) від 20.09.2006 ратифіковано Конвенцію про охорону архітектурної спадщини Європи від 3 жовтня 1985 року, відповідно до статті 3 якої кожна Сторона зобов'язується: 1. вживати правових заходів для охорони архітектурної спадщини; 2. за допомогою таких заходів і діючих в кожній державі або кожному регіоні процедур, забезпечити охорону пам'яток, архітектурних ансамблів та визначних місць.

Статтею 4 цієї Конвенції визначено, що кожна Сторона зобов'язується, зокрема запровадити відповідні контрольні і дозвільні процедури, необхідні для правової охорони об'єктів архітектурної спадщини.

Законодавство держав-учасниць має передбачати вимоги щодо подання до відповідного компетентного органу, що стосується архітектурного ансамблю або будь-якої його частини чи визначного місця і передбачає: спорудження нових будівель; значну зміну вигляду, яка переінакшує характеристики будівель або визначних місць.

Відповідно до статті 9 зазначеної Конвенції кожна Сторона зобов'язується забезпечити, щоб відповідний компетентний орган належним чином реагував на порушення законодавства про охорону архітектурної спадщини. У відповідних випадках він може зобов'язати правопорушника зруйнувати новоспоруджену будівлю, якщо вона не відповідає встановленим вимогам, або реставрувати об'єкт спадщини, що охороняється, до його первісного вигляду.

Згідно статті 10 Конвенції кожна Сторона зобов'язується прийняти комплексну політику збереження архітектурної спадщини, яка передбачає охорону архітектурної спадщини як одну з головних цілей планування забудови міської та сільської території, а також забезпечує врахування цієї вимоги на всіх етапах розробки планів розвитку території та виконання процедур видання дозволів на проведення робіт.

ВИРІШИВ:

1. У задоволенні позовних вимог Фонду державного майна України відмовити.

Позивач: Фонд державного майна України - ідентифікаційний код в ЄДРПОУ 00032945, вул. Генерала Алмазова, 18/9, м. Київ, 01133.

Відповідач: Департамент охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) - ідентифікаційний код в ЄДРПОУ 42475311, вул. Спаська, 12, м. Київ, 04070.

Рішення суду набирає законної сили в строк і в порядку, передбачені статтею 255 Кодексу адміністративного судочинства України. Рішення суду може бути оскаржено за правилами, встановленими ст. ст. 293, 295 - 297 КАС України.

Відповідно до підпункту 15.5 пункту 1 Розділу VII «Перехідні положення» Кодексу адміністративного судочинства України до початку функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи апеляційні скарги подаються учасниками справи через Окружний адміністративний суд міста Києва.

Суддя

Т.П. Балась

Повний текст виготовлено та підписано 22.10.2020.

